

VER-WONDERING IN GHANA

Ghana is een tropisch land in West-Afrika.

Jaarlijks reizen wij naar het dorp Offinso in de Ashanti-Region.

Om hier te komen zijn wij twee dagen onderweg met een vliegtuig en een taxi.

Het is een wereld van verschil: Nuenen in Brabant of Offinso in de Ashanti-Region.

Maar toch: na 10 jaar vrijwilligerswerk in het project Zorgboerderij voelen we het steeds meer als ons tweede thuis....

Geleidelijk hebben we al heel wat mensen in Offinso en in de Zorgboerderij leren kennen. Wij zijn elkaar gaan waarderen en respecteren, ondanks de verschillen. Over en weer kunnen we soms ook hartelijk lachen om hoe verschillend we zijn en ons gedragen. Een heel belangrijk verschil is dat de mensen in Ghana geleerd hebben om op welke manier dan ook te leven en te overleven in een situatie van schaarste. En natuurlijk zijn er ook heel veel overeenkomsten.

Niemand vraagt ons nu nog: 'what is your mission', want die is inmiddels wel duidelijk. Wel worden we er dagelijks, zingend ('white father') of roepend, op gewezen dat we blank of wit zijn.....en dus gasten uit het 'rijke noorden'.

Ons gemeenschappelijk doel is duidelijk: we willen een aantal kinderen en jongeren met een verstandelijke of meervoudige beperking een veilige en uitdagende woon- en werkplek met ondersteuning bieden. Die plek is: Zorg-Boerderij Kings and Queens op 3,5 hectare vruchtbare grond in een nieuwe woonwijk aan het randje van het dorp. Alle 12 kinderen komen uit een heel onveilige situatie zonder respect en zonder rechten. Met deze Zorgboerderij willen we laten zien dat deze kinderen met goede ondersteuning kunnen opgroeien als andere kinderen en een zinvol bestaan kunnen leiden als burgers van Ghana.

Elk jaar wonen we zo'n 6 weken in Offinso en werken we voor en in de Zorgboerderij. Het is ons tweede thuis geworden, waar we ons elk jaar opnieuw ver-wonderen over de ontwikkeling van de kinderen/jongeren en van de zorgboerderij. Deze verwondering komt voor een deel door de Nederlandse bril die we op hebben en door onze langdurige werkervaring in de professionele zorg....

De kinderen zijn allemaal dol op vieringen en parties: iedereen doet op zijn manier mee en geniet van de muziek, eten en drinkjes. De meeste kinderen zijn heel muzikaal, pakken een muziekinstrumentje of de djembé en doen mee. Er wordt dan ook veel gezongen en gedanst. De liederen worden in de twi-taal gezongen en zijn meestal religieus van inhoud. Ook eigen kerkdiensten in de zorgboerderij gaan op deze manier. De kinderen lopen dan zingend en dansend rond (wij zagen dit eerst als 'polonaise'.....). Regelmatig wordt iemand gevraagd om een gebed of voorbede te doen.

De meeste kinderen kennen we al zo'n 10 jaar en zijn nu 10 tot 25 jaar jong. Zij zijn geweldig gegroeid en sterk geworden, op enkele kinderen na die fysiek klein blijven....

Opvallend is dat bijna iedereen naar vermogen en als vanzelf meewerkt aan allerlei karweitjes, zoals tafel dekken, kleren met de hand wassen, de was afhalen, het terrein schoonmaken en de Hollandse Duplo blokken schoonwassen. Meestal wordt hierbij gezongen.

De boerderij komt steeds meer in beeld bij de kinderen. Samen met de begeleiders maïs en bonen in de grond 'planten' en na 6 maanden weer oogsten. Het 'kneuzen' van de maïskolven is een echt groepsgebeuren. Enkele , grotere jongens helpen 's morgens mee in de 3 varkensschuren. Speciaal voor de kinderen is een groot kippenhok gebouwd waar nu 200 Hollandse kippen wonen en als dank elke dag een ei leggen. De kinderen leren nu hoe te voeren en eieren te rapen. Binnenkort zullen er eieren op de markt verkocht moeten worden....

De kinderen zijn individueel erg verschillend: sommige kinderen houden vast aan hun 'eigen programma', maar schuiven wel aan bij de gezamenlijke activiteiten, zoals de lesjes en de vieringen. Verschillende kinderen laten geleidelijk hun talenten zien, zoals: de kleine Blessing, die als enige de basisschool kan bezoeken en dus niet verstandelijk beperkt blijkt te zijn!; en de sterke Kofi die geleerd heeft om te fietsen op de Hollandse (Gered Gereedschap-) fiets, waarmee hij Blessing naar school brengt; en Comfort, die slecht hoort en niet spreekt, maar wel alles snapt en doet in de keuken en ook nog geweldig kan schilderen; en Sarfo die een echte komiek blijkt en ons na 10 jaar nu in de ogen kijkt...; en Akwasi die zeer huishoudelijk blijkt aangelegd....

Allemaal hebben ze tijd nodig om hun – soms pijnlijke – verleden los te laten en zich veilig te voelen om te experimenteren en (spelend) te leren in hun nieuwe thuis: de Zorgboerderij met 12 kinderen/jongeren en 5 begeleiders, die elders in de compound een eigen kamer hebben.

jaap&henny matser, Nuenen, februari 2016